

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIUL INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a

Correspondentiele sé se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Individualitatea nationala si caracterulu specificu alu poporului romanu.

*Prelegere publica, tinuta de Augustin Hamsea la semi-
nariulu diecesanu din Aradu in 10/22 Februarium 1890.*

Onorata adunare! Puterea de viétia a popóre-
loru se mesura de regula dupa modulu si manier'a,
cum popórele pretiuiescu, si sciu, se cultive si des-
vólte factorii, cari constituiescu individualitatea loru
nationala.

Trei sunt acesti factori, si anume:

- limb'a,
- datinele religióse si nationale, si
- calitátile si aplecàrile naturali, si respective
ceea ce numimu firea propria, seau caracterulu spe-
cificu alu diferiteloru popóre din lume.

Este faptu apoi, ca in faci'a lumii unu poporu
valoréza in concertulu celorlalte popóre numai atât'a,
incât scie se-se afirme pre sene prin actiuni bine
combinate, seversite pre diferitele terene ale vietii
publice, depuse pre campulu celu nesfersitu alu des-
voltării si inaintării neamului omenescu catra perfec-
tiune si fericire; ér chiagulu si cimentulu, care sus-
tiene laolalta individii, cari constituiescu unu poporu,
si carele in acelasi timp contribuiescu, cá unu po-
poru se lucreze intr'unu gandu si intr'o inima spre
scopurile comune, pre cari le urmarescu este numai
unulu, si anume: armoni'a deplina, ce o ve-
dem esistandu la popórele consciu de viétia intre a-
cesti trei factori, si anume intre limba, datinele reli-
gióse si nationale si intre modulu, cum se cultiva si
desvólta calitatile naturale, si respective cum se me-
najéza, si se ingrijescu caracterulu specificu.

Premitiend acestea mi-permitu a supune unei
scurte analise starea, in carea se gasescu cei trei fac-
tori amintiti in viétia actuala a poporului romanu.

In ceea ce privescu limb'a romana si sborul,
pre carele l'a luat limb'a romana in desvoltarea s'a
in seclulu nostru, si cu deosebire dela anulu 1848

incóce, este faptu netagaduitu, ca limb'a romana a
facut insemnate progrese.

Limb'a romana prin desvoltarea si literatur'a ei
s'a dovedit si constatat de o limba usióra, de o
limba bogata in espressiuni, de o limba, in carea se
póte esprima cu deplin succesu si cu multa usiurintia
ori ce ideia si ori ce forma de cugetare.

Din nefericire inse, nu putem constata acelasi
progresu cu privire la ceialalti doi factori, cari ala-
turi'a cu limb'a constituiescu individualitatea nationala
a poporului romanu.

In trecutul nostru de trista aducere aminte mo-
dulu de gandire si actiune alu romanului a fost ste-
panit si condusu de datinele sale religióse si nati-
onale; si in lips'a de carte si de scóla faci'a con-
ducetória a romanului pre marea vietii sale mai mult
decát viforóse au fost proverbele si traditiunile, remase
din betrani, acea pretiósá comóra a neamului roma-
nescu, in carea criticulu afla depusa intréga filosofi'a
classica romana alaturi'a cu productele sacre ale bi-
sericeii crestine din períodele prime ale desvoltării
crestinismului.

Câtev'a esemple, speru, ca vor dovedi din des-
tul cele ce mi-am permis a afirmá pana aici.

Romanulu tiene mult la portulu seu, remasu
din betrani, pentru ca in mintea si in inim'a lui a-
dênc este intiparita ideia si convingerea, ca portan-
du-si portulu, remasu din betrani, romanulu cinstescu
pre parintii sei, si implinescu un'a din cele 10 po-
runci ale religiunei crestine. Pastrandu-si, si cinstindu-si
portulu, romanulu si-pastréza, si cinstescu viti'a si
originea s'a nationala.

Dar afara de acést'a cu portulu romanului mai
sunt impreunate inca doue momente fórte insemnate,
si anume: semtiulu harnicieii pre terenulu economicu-
financiaru, si unu semtiu insemnatu de pietate pre
terenulu vietii sale religióse crestine.

Din betrani a remas in inim'a poporului nostru
credinti'a, ca pre prunculu romanului numai acea
haina sta bine, carea o-a facut mam'a-s'a; ér bar-

batului romanu numai acea haina i-se siéde, cum se cuvine, carea este facuta din canep'a si inulu, crescutu pre pamentulu seu, din lan'a de pre oile sale, si este tiesuta si lucrata de harnici'a manilor so-ciei sale.

Astfelu prin portulu romanului se presenta totu de odata lumii si harnici'a lui, si mai cu seama harnici'a manilor femeii romane.

Femei'a romana pregatesce hainele prunciloru si casniciloru ei de regula in spre serbatori, pentru ca asia este bine, cá cu hain'a noua se mérga omulu mai antaiu la sant'a biserica, la o serbatóre mare, seau cum se dice la unu capu de anu, pentru cá prin acést'a se-se aduca jertfa de multiemita Domnului pentru darurile Sale.

Multa vreme romanulu lipsitu de scóla si de carte n'a avut nici macar o istoria biblica, seau unu catechismu; dar cu tóte acestea puternicu a fost totdeun'a sentiulu de pietate crestinésca alu romanului. Catechismulu viu, din carele a invetiát romanulu se cinstésca pre Ddieu, a fost mam'a romana, si acea icóna a sfintei Nascetórie, carea n'a lipsit nici odata din cas'a romanului, si pre carea in ori ce góna a sortii o-a chiamat intru ajutoriu. Prunculu romanului vedea pre parintii sei mergend regulat si cu multa pietate la biserica. Ii-vedea acasa inchinandu-se diminéti'a si sear'a, inchinandu-se, cand se puneau, si cand se sculau dela mésa, — facendu-si cruce, cand se apucau de lucru, precum si alte acte de pietate crestinésca, mai cu seama la serbatori; ér acestea tóte sádeau in pruncii romanului in modu intuitivu si nimerit fric'a Domnului, temeulu intieple-tiunii.

Datinele religióse si nationale dela botezu, dela cununii, dela inmormentári, datinele dale serbatorile mari, dela Creciunu, dela Pasci, din sear'a de San-Vasiu, dela lasarea postului, dela Bun'a-vestire, dela Florii, din Vineria patimelor Domnului, dela San-Georgiu, dela San-Difene dela Sant-Ilie, dela Vineri'a mare, dela santulu Dumitru, dela santulu Nicolae, apoi cantarea si joculu, basmele si povestile etc. — au fost si sunt totu atátea acte, cari demustra originea nóstra nationala, si cari in trecutul nostru de trista aducere aminte au contribuit in acelasi timp atát la desvoltarea sentiului de pietate, cât si la formarea si desvoltarea individualitáti nóstre nationale. Astfelu lips'a de carte si de scóla din trecut o-a suplinít relativ cu destul succesu datinele religióse si nationale, alaturi'a cu psaltirea si cu ceaslovulu, cari inca au luminat si condusu aprópe sute de ani viéti'a si desvoltarea poporului romanu.

Nu incapé nici cea mai mica indoiéla, romanulu tiene multu si astadi la datinele sale religióse si nationale. Dar in acelasi timp, asia mi-se pare mie, ca se observéza deja astadi o imprejurare, carea nu se aréta tocma favoritória cultului acestui alu doilea factoru alu individualitáti nóstre nationale. Pornind si poporulu romanu binisior pre calea culturii si ci-

vilisatiunii apusene, am intrat in stadiulu, in carele judecat'a omenésca, desvoltata prin lumin'a mintii, este chiamata a distinge ceea ce este datina buna, datina adeverat-religiósa si nationala in viéti'a poporului, si intre ceea ce este superstitiune, si in genere datina desastrósa pentru poporu.

Si in punctulu acest'a, asia mi-se pare mie, pana acum celu putien, n'am fost destul de norocosi. Asia de esemplu s'a dis, si cu o anumita reserva este faptu, ca poporulu nostru tiene pré multe serbatori, dar in resultatu se vede, ca acést'a dicetória a fost cam pré pripita, deórece astadi deja se semte in poporu, ca serbatorile nu mai constituiescu in totu loculu a-celu momentu de pietate si mangaiare, pre carele lu-infaciasiau ele odinióra, si chiar si numai inainte cu 20 seau 30 de ani, — dovedindu-se astfelu, ca ceea ce au cladit secli in viéti'a unui poporu, nu este posibilu a schimbá fara grele consecinție, in graba si fara unu calculu destul de basatu si destul de rationalu.

Apoi dupa ce industri'a de fabrica a umplut lumea cu productele ei mai fin lucrate si la parere mai eftine, s'a crediut, ca este unu semn de civilisatiune europeana a-se imbracă si poporulu nostru cu haine facute din produsele acestei industrii, si in credinti'a, ca astadi nu se mai platesce, cá femeia romana se pérda o parte insemnata din anu, lucrând la panza si la panura pre seam'a casei, s'a scos furc'a si resboiulu din multe case romanesce; ér resultatulu acestei góne, pornite contra furcii si resboiului a fost, ca in loculu loru au intrat, durere, in multe case seraci'a si necazulu; si ceea ce este dóra si mai reu decât acestea, portulu originalu romanescu a inceput a-se denaturá si in multe locuri chiar a-se perde; ér prin acést'a perdere a inceput a-se perde din puterniculu sentiu de pietate crestinésca, precum si din puterniculu sentiu alu individualitáti nóstre nationale.

Trecend la al treilea momentu alu acestei individualitáti, si anume supunend unei analise firea romanului, si respective caracterulu specificu, gasim aci doue momente de o nepretiuíta valóre, gasim a-deca o istetime naturala, carea bine intrebuintiata si bine indreptata póte face minuni; mai gasim apoi o nespusa bunatate a inimii; dar din nefericire acést'a istetime poporulu pré de multe ori o folosesc spre glume si pácálituri, si nu totdeuna intru a-se ridicá pre sene si a contribuí la ridicarea si inaintarea sa; ér din caus'a bunatáti inimei sale romanulu s'a lasat pre sene pré de multe ori insielat.

In povestile, inventate de fantasi'a poporului romanu, de câte ori vine romanulu alaturiá cu vre un streinu, totdeun'a romanulu este invingatoriu, si streinulu pacalitu; ér in viétia si in realitate, durere, pré de multe ori nu este astfelu.

Ba mai multu, daca ici, colo, se vedu astadi divergintie intre romani, nu este cu nepotintia, cá caus'a acestor divergintie se fia chiar istetimea si fan-

ta de multe ori pré desvoltata a romanului. Acésta fantasia, fiindu pré via, de multe ori cu potintia este, se véda lucruri, cari nu sunt; ér spiritulu se formeze apoi fara o basa reala combinatiuni fictive, gresite, unu mijlocu si o imprejurare, de multe ori pré apta de a produce neintielegeri si chiar dusimanii fara sfersitu între ómeni.

Gasind in psihologi'a poporului romanu aceste calitáti insemnate: istetime, o fantasia via si activa, si o bunatate a inimii, nu aflam in acésta mesura desvoltatu in modu corespundietoriu alu treilea momentu alu vietii psihice si anume; tari'a si energi'a vointiei. Timpurile grele ale trecutului au lasatu in punctulu acest'a unu feliu de nedumerire in viéti'a psihica a poporului nostru. Si nu ne póte cuprinde intru nimicu mirare, observandu acésta lipsa, dupa ce este faptu constatatu, ca bas'a desvoltárii energiei si tariiei vointiei este numai un'a, si anume: libertatea de actiune, de carea romanulu in trecutu a fostu lipsitu atâtea veacuri; ér timpul mai nou a fostu pré scurtu, — si invélitu dóra in imprejurári pré grele, decât cá se se fi potutu face indreptárilé trebuintióse pre acestu terenu.

Totu trecutulu a mai lasatu in caracterulu specificu alu romanului inca o calitate, carea in trecutu a fost de mare pretiu; dar carea astadi póte contribuí la desvoltarea si inaintarea poporului numai cu unu adaosu, si respective sub o anumita conditiune.

Acésta calitate este cea atât de nimerit cantata de poetulu Vasile Alecsandri in poesi'a s'a intitulata „sentinel'a romana“ in memorabilele cuvinte: „ap'a trece petriile remánu.

Poporulu nostru a trecut prin multe necazuri, dar a scapatu cum a scapat din tóte, si este aici, si viéza cá atare; ér acésta imprejurare a produs intrensulu credinti'a, ca nu póte fi timpu, si nu potu fi imprejurári, in cari elu se nu esiste, si se nu-si póta portá mai departe lupt'a pentru esistentia.

Acésta credintia a poporului romanu i-a facutu in trecutu mari servitii. Astadi inse. cand poporulu, dupa imprejurárilé actuale ale vietii sale, nu mai póte remané pre langa modulu de viétiá patriarchala de odinióra, ea singura de sine nu mai este suficienta.

Poporulu nostru traiesce astadi in faci'a lumii, carea ne vede, si ne cunósce; si concurenti'a in lupt'a pentru existintia si desvoltare si-urméza cursulu ei; si deci pre acestu terenu langa credinti'a poporului, amintita mai susu trebuie se desvoltám in mesura mai mare tendinti'a pentru o activitate si desvoltare mai conscia, mai cu calculu si mai rationala pre tóte terenele vietii.

Terminánd acésta scurta espunere a momentelóru, cari compunu individualitatea poporului nostru, si a unei trasuri remarcabile din caracterulu seu specificu, constata, ca avem multu de lucru pre acestu terenu, si anume precum am lucrat, si lucrám la cultivarea si desvoltarea limbei: tocma asia detori

suntem a tiené cu rigóre si a cultivá cu zelu si stáruintia datinile religióse si nationale; ér cu privire la firea nóstra propria sentiulu de conservare si desvoltare, cá poporu, consciu de noi, ne impune, cá calitátilé cele insemnate: istetimea, vioitiunea fantasiei, bunatatea inimei, precum si credinti'a in trainici'a si puterea de viétiá a poporului romanu se le punemu in servitiulu unei desvoltári cât mai succese si mai reale pre tóte terenele vietii, cá astfelu tóte cele trei momente, cari constituiescu individualitatea nationala a poporului romanu se se póta desvoltá in cea mai deplina armonia.

Viéti'a psihica a individulu representéza numai atunci o putere, carea trece biruitória prin tóte greutátile vietii, cand tóte facultátile sale psihice sunt desvoltate, si lucréza in deplina armonia. Viéti'a popórelor numai atunci se semte, si popórele numai atunci se potu afirmá cá atari, cand tóte cele trei momente, cari constituiescu individualitatea lóru nationala: limb'a, datinele si calitátilé naturale, proprie ale lóru prin desvoltarea lóru armonica constituiescu faptice unu intregu organicu.

In consciinti'a acestui faptu, carele este unic'a basa reala pentru o desvoltare succésa a ori carui poporu, repetu, a scólei si a societátií detorintia este, cá purcediend in tóte actiunile sale pre bas'a vietii psihice, propria poporului romanu, viitoriulu acestui poporu se-lu cladim desvoltand si intarind in deplina armonia cei trei factori, cari nedespartiti unulu de altulu constituiescu individualitatea nóstra nationala.

Starea educatiunei la Spartani.

Legiitorii Greciei de timpuriu au recunoscutu, ca *educatiunea este mijloculu celu mai puternicu de a promova desvoltarea si a intemeia marirea istorica a statelóru.* Inspiratu de acestu mare adeveru, *Lycurg*, carele se nascú la anulu 926 a. de Chr. a datu Spartaniloru astfelu de legi, prin cari i-a succesu a pune educatiunea in intimu raportu de reciprocitate cu organismulu statulu.

Inainte de tóte trebuie se observám, ca statulu, spartanu avea unu caracteru *eminamente militaru.* Fiesce-care cetatianu in prim'a linie era ostasiulu tierrii. Intréga viétiá civila se cladia pre ide'a, ca tot insulu, fara osebire de origine si positiune sociala, este datoru a sacrifica, de buna voie si între ori ce imprejurári, interesele sale private pentru binele patriei. Vointia si libertatea cetatianulu, in tóte formele ei de manifestare, era tiermurita de scopurile statulu.

Cetatiunii, dupa drepturile ce le aveau in statu, erau impartiti in trei clase mari. In clas'a superióra se grupau *aristocratii*, urmasii acelóru elini de rassa doricá, carii in timpuri vechi au navalitu in Spart'a cá invingetori. Acestia guvernau statulu, avénd in manile lor tóte drepturile si privilegiile. Locuitorii originali ai Spartei, a caróru strabuni s'au fost supusu

in modu voluntaru, formau clas'a de mijlocu, si se numiau *περίοικοι*, adeca locuitorii dimprejuru. Ei se ocupau cu industrie, continuau comerciu si agricultura inse nu posedéu drepturi civile si, precum e usioru de intielesu, cu atât mai putiu puteau se aiba vreunu amestecu in afacerile guvernarii. De clas'a a treia se tieneau sclavii *ἐλωτες*, a caroru numire e imprumutata deta orasiulu Helosu. Acesti'a fiindu ei urmasii vechiloru locuitori subjugati cu fortia armei, pe cale silnica, erau lipsiti de tôte drepturile si tóta libertatea. Ei erau pusi de a lucra pamênturile statului, din ale caroru venite se intretinea si educatiunea publica.

Scopulu educatiunei spartane era *a forma din copii ostasi bravi*, carii insufletiti de iubirea patriei si de faptele strabuniloru, se fie capabili de a apera statulu, a sevêrsi noue cuceriri si a evita ori-ce amestecu cu popôrele straine. *Taria, abilitatea si resistintia corpului pentru scopuri belice* se privia cá tinta suprema, pe când cultur'a spirituala remânea aprôpe nebagata in seama, ba chiar despretiuita. In acestu sistemu de educatiune, precum vedem, elementulu resboinicu era predominantu. Deci putem afirma, ca educatiunea, basata pe legile lui Lycurg, era educatiune militara in sensulu eminentu alu cuvêntului.

Prunculu se considera cá proprietatea statului. Tatalu era datoru de a areta pre nou nascutulu seu baeatu adunarei betraniloru din districtulu respectivu, carii îl visitau pentru a hotari, daca acel'a merita de a se lasa in viétia, ori ba. Pruncii tari si sanatosi numai decât se inregistrau intre cetatieni, iar cei debili ori chilavi se aruncau, de pre inaltimile mantelului Tayghetos, intr'o prapastie, unde fiêrele flamânde si paserile repitôre se hraniau din cadavrele loru. Privita sub perspectiv'a umanismului modernu, acêsta procedere ni se pare condannabila si barbara, dar se nu uitâm, ca *viétia statului spartanu era resbelulu*. deci Spart'a avea lipsa exclusivu numai de barbati firmi, carii supusi in timpu de pace si puternici in resbelu, sciau combata pe inimicii tierii, sustineau ordinea interna a statului, si lasau dupa densii o posteritate démna de numele loru si respectata de toti strainii.

Pana la alu 7-lea anu copilulu remânea sub scutul educatiunei familiare, unde mam'a se ingrijia de a-i desvoltá si intari corpulu a-i destepta mintea si curagiulu. In timpurile mai vechi, caracterisate prin puritatea severa a moravuriloru, mamele insesi nutriau pe pruncii loru, dar dela resbelulu persicu incôce s'a facutu usu de a angajia doice din poporu. Prin tôte dispositiunile educative se tintia la otierirea corpului in contra morburiloru climatei si tuturor suferintieloru fisice. Prunculu se juca cu arme de ale tatalui seu. Inclinarea spre slabiciune precum si plânsulu lui se impedece prin tôte mijlôcele posibile. In fine prunculu era condusu, ba chiar si silitu de a se deda cu intunereculu si lumin'a

cu caldur'a si frigulu, cu fômea, setea si renuntierea la placeri sensuale.

Dupa-ce copilulu implinia etatea de 7 ani, venia sub *conducerea educatiunei de statu, carea era publica, cemuna si gratuita*. Institutele de educatiune erau nisce zidiri spatióse, in cari se aflau mai multe despartiaminte, cu sale de dormitu si cu incaperi deosebite pentru gimnastica si musica. Toti copiii si tinerii, carii erau de o etate, locuiau, mâncau si se deprindeau impreuna. Intr'unu astfelu de institutu, intre imprejurâri normale, erau câte 8—9 sute de elevi. Guvernatorulu educatiunei publice se numia pedonom, carele se alegea in totdêun'a dintre cetatienii cei mai nobili si demni. Spesele educatiunei, cari din cauza vietuiri simple erau marginite, se acoperiau din venitele bunuriloru publice, lucrate de eloti. Prin acêsta convietuire si crescere comuna se stirnia in tineri *conscientia nationala*, sentimentulu de sine, solidaritatea in cugete si fapte, spiritulu publicu, cu unu cuvêntu, calitãtãle, din cari se potu desvolta tôte *virtutile cetatienesci*.

(Va urmã.)

Despre literatur'a parintiloru apostolici in genere, ér in specialu despre epistol'a lui Varnav'a.

1) Literatur'a patristica 'si ia inceputulu cu restimpulu *parintiloru apostolici* — dela jumetatea a 2-a a secl. I. pana la mijloculu secl. II. — carele prin urmare cu tot dreptulu se si considera cá fas'a *nascerei* ei. Tôte productele literare a le acestoru *nemijlociti invetiacei* ai apostoliloru sunt scrise originalminte in limb'a *grecésca*. Dar nu tôte scrierile ce facu parte din acêst'a literatura sunt *autentice*, cà-ci pe când numai despre putine dintre ele se pôte afirmá cu siguritate cá provinu in fapta dela parintii apostolici, pe atunci acêst'a provenientia la cele mai multe se trage la indoiala, ér despre altele se scie hotaritu, cà sunt numai supuse séu cu nedreptulu ascrise numitiloru parinti. — Cei vechi numerau la parintii apostolici: pe Varnav'a, Clement Romanulu, Erm'a, Dionisie Areopagitulu, Ignatie, episcopu in Antiochi'a, Policarp, episcopu in Smirn'a, si Papi'a, episcopu in Ierapolea (in Galati'a.) Patrologii mai noi inse s'au convinsu si au demonstratu, cumcã scrierile ce ni s'au pastratu sub numele lui Dionisie Areopagitulu (vedi Fapt. apost. c. 17, v. 34) nu provinu dela acêst'a, ci sunt de origine multu mai tardie. Acêst'a impregiurare i-a indemnatu, cá sê stérge pre Dionisie din sirulu parintiloru apostolici. Aflându-se mai apoi in secl. alu 15. intre scrierile apologetului *Iustinu Martirulu* († 165) inca si o *epistola* a unui necunoscutu catra ôre carele *Diognet*, si dovedindu-se din partea criticiloru din secl. al 17-lea, cà ea nu e scrisa de Iustinu, ci cà autorulu ei este unulu dintre invetiaceii apostoliloru, s'a adaosu si acêst'a scrisóre la celelalte producte a le literaturii parintiloru apostolici, precum si *didachia*, aflata

si edata in deceniulu trecut de Mitropolitulu *F. Brieniu*.

Literatur'a parintiloru apostolici, acum si pentru vechimea adēna in carea s'a scrisu, este atāt de insemnata, incāt tōte scrierile atribuite parintiloru apostolici s'au edatu de mai multe ori, sub titlulu: „*opera patrum apostolicorum*.” Cele mai renumite colectiuni si editiuni de aceste sunt: a lui *Cotelarius*, Paris 1672. in 2. tom. fol.; a lui *Clericus*, Amsterdam 1724, cu unu aparatu mai avutu; őr in seclulu nostru: a lui *Hefele*, cea a lui *Funk*, in 2. tom. 1881., acēst'a e cea mai nōua editiune rom. cath., si in urma cea mai buna editiune protestantica a lui *Gebhardt*, *Harnack* si *Zahn* 3. tom. Lipsce'a 1876—78.

2) Celu mai vechiu dintre invetiaceii apostoliloru cari figurēza ca parinti apostolici este *Varnav'a*. Nascutu in Cipru din seminti'a Levi se numia originalmente: Iosifu. (Fapt. c. 4. v. 36) De timpuriu a venitu la Ierusalimu, unde apoi a devenitu unul dintre cei mai laudati invetiaceii ai apostoliloru, unu barbatu plinu de spiritulu santu si de zelu, carele pentru calitātile lui minunate a fostu intrebuintiatu de catra apostoli ca conlucatoriu la latirea si intarirea cuventulu ddiescu. Faptele apostolilor (c. 11 v. 22 si cele urm.) ne spunu cā trimisu fiindu din partea celoru din Ierusalim la Antiochi'a, prin indemnarile si sfaturile lui purcese din inima-i buna si plina de dragoste, a inmultitu numerulu credinciosiloru in modu cnsiderabilu. Mergēdu dupa aceea la Tars, in Cilici'a, a adusu si pe Saulu incōce, scurtu timpu dupa ce acēst'a s'a increstinatu, si a fostu introdusu si prezentatu apostoliloru chiar de catra dēnsulu. (Faptele ap. c. 9 v. 26—28.) Unu anu intregu apoi au invetiatu acesti doi barbati alesi pre credinciosii acelei comunitati de origine curatu pagāna, a carei membrii, pentru prim'a data se numescu „*crestini*” (χριστιανοι) Tot dēnsii au primitu din partea comunitātii crestine din Antiochi'a acea insarcinare onorofica, cā se duca si se predeie *presbiteriloru* sum'a colectata pentru seracii din biseric'a-mama din Ierusalimu (Fapte c. 11. v. 30.) Dupa-ce intarī Varnav'a in conlucare cu Saulu biseric'a din Antiochi'a, l'a insotitu pre acēst'a in prima lui caletoria *misionara* la Cipru, patri'a lui Varnav'a, si la Asi'a mica, intre anii 45—50 d. Chr. (comp. Fapt. c. 13—15.) Intorcēnduse ei din acēst'a caletorie afla pe Antiocheni in cērta asupr'a valitatatii si observarei legeri mosaice in crestinismu. Se hotarī deci, cā se se trimita o delegatiune la Ierusalimu, din carea facu parte si acesti doi barbati, (Fapt. 15, 1. si urm.) pentru cā in adunarea apostoliloru si a presbiteriloru de acolo, se se afle modul si mijlōcele cele mai potrivite pentru complanarea acestei controverse. De aici aducu dēnsii decisiunea *sinodulu* ierosolimiteanu la Antiochi'a, unde facu apoi pregatiri pentru o a dōu'a caletoria misionara. (Fapt. c. 15 v. 35 si urm.) Inse nevoindu Pavelu se primēsca si pre Ioanu Marcu, nepotulu lui Var-

nav'a, cā tovarasiu in acēst'a caletoria, Varnav'a se desbinā de elu si luādu pre Marcu a plecatu la Cipru. — Ce s'a intemplatu si cum a vietuiutu Varnav'a mai departe, nu ne spune sāt'a scriptura. Traditiunea nu consuna in privinti'a vietiei ulterioře a acestui conlucatoriu apostolicu. Pe cānd unanimu se unesce intru aceea, cā a muritu mōrte de martiru, pe atunci *cea mai vechie* crede, cā Varnav'a a ajunsu in activitatea sa pana in Itali'a superioara, aici aru fi intemeiatu biseric'a din *Mediolan*, si dupa acēst'a aru fi muritu mōrte de martiru in Cipru cam la anulu 60 d. Chr., őr *cea mai nōua* sustiene, cā n'a fostu prin Italia, si cā aru fi suferit martiriulu cam pe la anulu 76. — Aceste sunt datele ce ni s'au pastratu relativu la vietī'a acestui parinte apostolicu.

In literatur'a parintiloru apostolici esista o scrișore, carea indecomunu se numesce *epistol'a catholica* a lui Varnav'a, si carea, incepēdu din timpurile cele mai vechi si pana in dilele nōstre, se ascrie acestui invetiacei apostolic; cu tōte cā unii patrologi credu a poté dovedī chiar contrariulu, si prin urmare tragu acēsta origine a epistolēi la indoiala. — In biseric'a vechie erā scrierea acēst'a atāt de pretiuita, incāt adeseori se cetīā la cultulu ddiescu dimpreuna cu celelalte carti ale T. N., si de aici se pōte esplicā si impregiurarea, cā in colectiunile vechi a le scripturei T. N. se afla insirata cu cartile canonice a le acestui testamentu. Dar acum istoriculu *Eusebie* se indoiesce despre autenti'a ei, si o numera la cele „*antilegomena notha*” sēu la acele scrieri, cari nu potu face pretensiune de a fi considerate cā canonice. *Ieronimu* o enumera cu cele „*apocrife*.” — *Originalulu grecescu* alu acestei epistolē, ce consta din 21 de cap., s'a *perdatu*, si abia in secl. alu 17-lea s'a *reaflatu*, dar nu intregu, ci lipsindu 4^{1/2} capete dela inceputu; cari apoi s'au tradusu din o vechie traducere latina in grecesce, si astfelu s'a restabilitu intregitatea ei. In jumetatea a 2-a a secl. nostru dela 1850. incōce, *Tischendorf* a aflatu in *codicile sinaiticu* intregu testulu originalu alu scrierei nōstre, de asemenea si Mitropolitulu *F. Brieniu*. in *codicile ierosolimiteanu*, ce l'a aflatu in Constantinopolea dela anulu 1870 incōce, si l'a edatu in 1875. — *Cuprinsulu* epistolēi e o *provocare* adresata Iudeo-crestiniloru, cā se se desfaca de alipirea loru catra T. V. a carui putere obligatōre a incetatu cu venirea lui Chr. si se imbratisieze din tot sufletulu evangeli'a T. N. introdusu prin Chr. Acēst'a provocare se face cu mare energie, declarānduse ori ce alipire ulterioara catra T. V. de unu lucru diavolescu; si spre a demonstrā acēsta si mai bine, se folosesc autorulu de o *esplicare alegorica* a celoru mai multe locuri din T. V. — Esamināndu cuprinsulu acestei scrieri ne convingemu, cā ea e scrisa in spiritulu ap. Paulu, cā autorulu ei pare se fie un alexandreanu, őr nu Varnav'a, si cā e compusa dupa caderea si derimarea Ierusalimului, asiadara pe unu

țimpu când Varnav'a — după unele inscintări — er'a deja mortu. Explicarea alegorică prea esagerată a T. V. nu corespunde cu spiritul moderat și calm al lui Varnav'a. Pre bas'a acestor criterii interne mai mulți critici mai noi, atât protestanți cât și rom. cath. cred că epistola acésta nu e scrisă de Varnav'a, deși timpul compunerii ei e sfârșitul secl. I. său cel mult începutul secl. II., ci de un alt invetiăcelu apostolicu. Alți patrologi protestanți, dintre cari și *Wieseler* și majoritatea celor rom. cath., apara autenti'a epistolei, ascriindu-o lui Varnav'a, din lipsa de temeiuri suficiente de a poté dovedi contrariulu. — Dar fie epistola acésta a lui Varnav'a, său fie ea lucrarea altui invetiăcelu apostolicu, atâta e siguru, că ea pórta semnele unei carti fórte vechi, a carei origine se trage din decenile ultime ale secl. I. său cel mult dela începutul secl. II.

Dr. Tr. Puticiu.

Contele Iuliu Andrásy.

În 18 lun'a curentă firulu telegraficu aduse trist'a scire, că unulu dintre cei mai distinsi barbati de statu ai timpului nostru, contele *Iuliu Andrásy*, în urm'a unui greu morbu cronicu încetă din viața în aceeași di la orele 3 deminéti'a.

Mórtea contelui Andrásy a produsu doliu generalu atât în cercurile înalte, cât și în întreaga țier'a. La acestu doliu ne alaturăm și noi, înregistrându cu durere trecerea din viața a acestui distinsu barbatu de statu, carele condusu de unu semțiu puternicu de liberalismu alături'a cu distinsii barbati de statu Deák și Eötvös a staruit pre la începutulu erei mai noue constitutionale pentru a-se recunósce în statu și a-se garantá prin lege autonomi'a bisericei nóstre.

Contele Iuliu Andrásy s'a nascutu la 8 Martiu 1823 în Zemplin. După terminarea studiilor universitare în patrie, a ascultat cursuri și la universitati streine, de unde reintorcându-se a fost alesu la 1847/8 de deputatu alu Zemplinului la diet'a din Pojon. Densulu a luat parte activă la revoluțiunea din 1848, guvernulu din Debretinu îl trimise la Constantinopolu, de aceea după potolirea rescólei a fost condamnatu la mórte. Densulu s'a refugiat în Paris, unde a statu 10 ani pâna la 1860, când se proclama amnestia și se întorse în patrie. Fiind ales la 1861 érași deputat la Zemplin se alatura la partid'a lui Deák și de atunci a începutu a-si dovedi capacitatea diplomatică prin fapte. La 17 Fauru 1867 a devenitu primministru ungar, purtând și portofoliulu ministrului de honved, în tómnă aceluia-si anu representă pe monarchulu la espositi'a din Parisu, ér la 1869 la deschiderea canalului de Suez. După ce Beust, fost ministru de

esterne demisionă la 1871 a fostu denumitu ministru comunu de externe. În resbelulu franco-germanu s'a silitu ca monarchi'a nóstră se remana neutră, la 1872 luă parte la întelnirea celor trei monarchi în Berlinu dimpreună cu Gortchakoff și Bismarck, la 1874 insotí pe monarchulu la Petersburg, la 1875 la Velentia. Sub ministeriulu seu s'a ținutu congresulu de Berlinu, după resboiulu ruso-româno-turcu, s'a ocupatu Bosni'a și Hertiegovin'a și elu a contribuit în partea cea mai mare la alianți'a cu Germani'a. A fostu posesoru alu mai multor orduri streine.

Fondulu religionariu gr. or. alu Bucovinei,
substratulu, formarea, dezvoltarea, administrarea și starea lui de facia.

(Continuare.)

§. 21.

XVIII. Schitul Berejniti'a.

Schitul Berejniti'a după parerea egumenului de atunci Ghedeonu, exprimată înainte comisiei, se-lu fia fundatu mazilulu Mironu Gafenco, dară documentele schitului spunu altfelu. În documentulu de daruire din 21 Iunie 7255/1747 alu capitanului Tanase Tinta, fiulu lui Tudose Tinta din Vilaucea, dice daruitoriulu cumca partea a 16-a din Banil'a de pe Cereusiu, care o are ca rediesie după maicasa, o da schitului Berejniti'a, carele este fundatu de mosiu-seu după mama, Isacu Cocoreanu.¹⁾ Cât despre Mironu Gafenco, acesta au fostu numai patronulu schitului, insarcinatu cu acésta îndetorire de Tanase Tinta, carele luase schim'a monastică la acestu schitu. Acésta o spune însu-si Tanase Tinta într'unu documentu de imputernicire, ce l'au datu lui Mironu Gafenco în 20 Maiu 7256/1748 (prot. imp. 193) în fati'a martoriloru Constantinu Cocoreanu și Vasile Grierosu.

Alte proprietăți schitulu nu avea, ci numai aceea parte a 16-a daruită prin uriculu de mai susu (prot. imp. Nr. 782) de Tanasa Tinta.

§. 22.

XIX. Schitul Broscuti.

Ca fundatoriu, egumenulu schitului acestui'a Nazarie îlu numesce pe Constantinu Volcinski, nu arată înse și anul fundării.²⁾ Proprietatea schitului érá :

1. O curatitura de 10 falci pe împrejurulu Schitului, pe mosiea fundatoriului Constantinu Volcinski, precum și mai departe în pădure o prelucra cam de 3 falci pe aceeași mosie. Unu uricu de daruire dela fundatoriulu însu-si, schitulu nu avea, dară unu uric din 6 Februaru 1771 dela veduv'a lui remasa Mari'a nascuta Goianu, prin care acésta în întielesulu

¹⁾ Pumnulu pag. 127 pe nedreptulu atribue fundarea schitului lui Tanase Tinta.

²⁾ Pumnulu pag. 129 fara nici unu temei numesce de fundatoriu pre unu egumenu Casianu și îlu face daruitoriulu alu celor 5 falci de pamentu.

repausatului ei sotiu, intaresce schitul in acést'a proprietate. (Prot. imp. Nr. 194.)

2. Cam la 5 falci de locu tot in Broscuti, daruite de egumenulu Nazari. Acest'a inainte de calugeria se chiama Nicolae si era fiulu lui Sandulu Savesculu din Cuciuuru micu. Documentulu lui de daruire póta datulu Cernautiu in 19 Ianuarius 1778 (prot. imp. Nr. 195.)

§. 23.

XX. Schitulu Zamostiea.

Schitulu Zamostiea, dupa marturisirea egumenu-lui seu Michailu, este fundatu de starostele Cernautiului Dumitru Par'a.³⁾ Anulu fundarii inse nu e arretatu. Proprietatile acestui schitu erau :

1. Loculu de pe imprejurulu manastirii si a trei'a parte din satulu Zamostiea. Acést'a mosie n'au fost daruita de odata, ci cu bucat'a de catra rediesii din Zamostie'a, pana ce in urma tóte bucatile au formatu a trei'a parte din intregulu satu. Daruitorii acestei parti sunt rediesii mazili : Georgitia Onciulu, Dumitrasiu Gafenco, Tóderu alu lui Grigorasiu Costea, Ionitia ginerele lui Nicolaiu alu lui Mironu Cuparencu, Ilie Tinta, Tanase Tinta si Ienachi Chiresculu. Pe temeulu uricului loru de daruire, Domnulu Mihaiu Racovitia au datu schitului chisovu de intarrire in 15 Dec. 7232/1723 (Prot. imp. Nr. 196.)

2. Trei preluce (lazuri) in Vilauea. Dintre aceste doue le-au cumperatu schitulu dela unu Dumitrasiu Cernauschi⁴⁾ cu cinci lei noi, bani gata, éra un'a au daruito Mari'a Cernausc'a (Prot. imp. Nr. 198 si 199.) Hartiile respective nu sunt datate. Egumenulu inse in nesciintia marturisesce inaintea comisiunii, cumcà tóte trei prelucele sunt daruite.

§. 24.

XXI. Schitul Horecea.

In Horecea mai antáiu se fia fostu o simpla sa-hastrie. Cam pe la anulu 1730 au facutu aice episcopulu de Radauti Antonu, mai nainte egumenu alu Putnei, éra mai tardiu metropolitu alu Moldovei,⁵⁾ o bisericutia de lemnu si câte-v'a chiliutie tot de lemn éra acést'a, pentru ca insu-si tatalu lui Antonu au fostu petrecutu la acést'a sihastrie.

(Dupre „Candel'a.“)

(Va urmá.)

D i v e r s e.

* *Coru vocalu compusu din muscali in Aradu.* Dilele trecute au dat trei representatiuni musicale in teatrulu orasiescu din Aradu corulu bine instruitu

³⁾ Pumnulu pre adaogetorii schitului, pre carii îi va fi aflatu amintinduse in estrasulu seu, îi face fundatori.

⁴⁾ Pumnulu pag. 121 îl numesce falsu Cerneschi si tot asia falsu numesce daruitoriu.

⁵⁾ Acestu mitropolitu, compromisu cá partisanu alu Rusiloru, dupa pacea incheiata intre Rusi si Turci la Belgradu in 1740, se duse la Chievu de unde apoi incapu metropolitu alu Cernigovului, éra mai tardiu alu Bialogrodului, unde si muri la anulu 1748.

alu dlui Slaviansky Agreneff din Russi'a compusu din 56 de persóne, spre deplin'a multimire a publicului ascultatoriu. Acestu coru a cantat Duminec'a trecuta cantările liturgice in biseric'a serbésca de aici in fiint'a de facia a unui publicu alesu, si compusu din tóte clasele societáti de aici fara diferentia de confessiune si nationalitate.

Am ascultat acestu coru atât in teatru, cât si in biseric'a; dar am aflat o deosebire colosala in efectu. In teatru corulu a cantat piese nationale rusesci, pre care le-a executat in modu adeveratu artisticu, si intre aplausele fara sférsitu ale publicului; in biseric'a am aflat cev'a mai multu. In biseric'a, desí corulu a cantat in limb'a slava vechia, pentru noi nentielésa, am constatat, dupa cele ce am potutu observá, ca compositiunea arielor este facuta in spiritulu bisericei resaritului. Fiecare sonu corespunde spiritului rugatiuni si cantării, ce se esecuta, — asia încât petrunde tóte cordile inimei, si desvólta in ascultatori adeverata pietate crestinésca. Langa frumseti'a compositiunii cantárilor se mai adaoge apoi precisiunea in esecutare, frumseti'a glasuriloru diferite, care facea cá intregu corulu se-se aude cá o singura voce. Acestu coru are unu singuru basistu, dar atât de puternicu si cu o voce atât de curata, încât cine lu-aude, si nu l'a vedíut, nu póte crede, ca are glasu de omu.

Am ascultat multe cantári, esecutate de artisti de renume europeanu. Nici odata inse nu s'a produs o impressiune atât de inaltatória de inima, precum o-a produsu in auditoriu Duminec'a trecuta cantandu santele cantári liturgice in biseric'a serbésca de aici.

Este o perdere, ca conducetorii, coruriloru nóstre de plugari n'au potut fi de facia, la esecutarea acestor frumése cantári.

De aici a mersu acestu coru la Oradea mare.

* *Industrii noue in partea nordica a comitatului Aradului.* Cetim in jurnalele din locu, ca sunt pre cale de a-se infintia si a-se inactivá mai multe intreprinderi industriale in partea nordica a comitatului Aradului. Asia in Valea mare se va construí unu firezu, ferestreu cu vaporu pentru lemne de constructiune, in Zeldisiu se va deschide o fabrica de cimentu. in Halmagiu se va deschide o baia de mangan; ér in comunele: Zimbru, Gurahontiu si Madrigesti se voru deschide cariere de scosu pétra, de varu, si de diferite industrii din lemnu.

Nu scim, încât se va angajá si poporulu nostru din acele comune la aceste intreprinderi; dar asupra unui lucru detori suntem a atrage luaréa aminte a publicului nostru, ca lumea asta di gandesce, si se angajéza la totu soiulu de intreprinderi economice, spre a-si asigurá o stare si sórte materiala mai buna. N'ar fi óre bine se gândésca, si se lucreze si inteliginti'a si poporulu nostru asfelu?

* *Cultivarea gradiniloru.* Esim din iérna, si se apropiia timpulu, in care economii nostri au se incépa cu lucrulu gradinii si cu plantarea diferiteloru legume. Atragem atentiunea poporului asupra acestei imprejurári de timpuri, pentru ca o gradina bine lucrata este adeverata baia de auru.

* *Omidile* de câtiv'a ani incóce au nimicit rodulu pomiloru in partile nóstre si au seracit tienuturi intregi. Acum fiind timpulu de a-se incepe, se curatim pomii de omidi, pana cand acestea se afla inca in pupe, — atragem atentiunea economiloru nostri asupra acestui lucru de mare valóre.

* *Pentru postulu de medicu cercualu* in comunele Toraculu mare si Toraculu micu este scrisu concursu. Salariulu anualu impreunatu cu acestu postu

este : 700 fl. v. a. 50 cruceri pentru vizitele morbosiloru din'a, ér noptea 1 fl. Recursele pentru acestu postu, instruate cu diplom'a de doctor in medicina, si dovedind recurrentii, ca posedu limb'a magiara, germana si romana in vorbire si scriere, sunt a-se substerne protopretorelui cercualu Bakálovich in Becihereculu mare pana la 28 februaru anulu curentu.

* **Pentru balulu românú din Vien'a** au incursu urmátórele dedicatiuni : 1. „Hora Mariei“ de Const. cav. de Buchenthal. 2. „Valurile Prutului“ de Const. cav. de Buchenthal. 3. „Inima Romána“ valsu de I. Ivanovici. 4. „Se fimu veseli“ de Drd. I. de Papanicol. 5. „Polc'a“ de dirigentulu muzicei Ed. Strauss. Ordinele de dansu, care le furnisása firm'a A. Klein represintă capulu lui Traianu fórte frumosu executatu si au facut mare surprindere. Interesulu generalu, ce s'a manifestat atât aici cât si in streinatate ne indreptatiesce a afirm'a, cà reusit'a balului a fost splendida.

* **Petrecerea aranjata de corulu plugariloru din Odvosiu.** In séra de 30 ianuaru a. c. avui norocire a lua parte la o productie de concertu impreunata cu dantiu, a corului plugariloru diu Odvosiu, — in protopresbiteratulu Radna-Totvaradia. Program'a a fost destulu de variata. — Tinerii coristi dupa o scurta pregatire, tóte piesele, le esecutara cu destula precisiune, ca deosebire se destinsera in predarea piesei teatrale „Nunt'a tieraneasca“ carea — cá incipiens si inca fara a fi avut intre ei, vre unu sciutoriu de carte mai multa — ei numai ei de ei ómeni tineri si plugari — o predara bine si acurat, asia încât pre toti ne-a incantat ; — de asemenea si celelalte cantari din programa le-a predat fórte bine ; — am vezutu o mare insufletire si desclinita atragere catra arta cantari. Membrii corului suntu peste 25 fetitie tinere sub 20 ani, si juni mai tineri si peste 20 ani, intre cari am vediut multi ómeni in etate pana si peste 45 ani. — Tinerulu coru au seceratu laude precumu din prederile celoru publicate in programa, asia si din alte hore poporale si nationale, — dar se cuvine tenerului Coru lauda si pentru modesta portare cu care au sciut presta inaintea publicului ; o impregiurare mai démna e de amintitu ca acestu tineru coru si-au predatu productiile, — condus de unu membru dintre ei, deóre-ce conducetoriulu loru tocma atunci sau bolnavit, si acela e Vasilie Belu. Primésca acest june solidu multiamita si pe acésta cale pentru diligitia ce-a desvoltat si pentru desclinita atragere si placere ce a aretat intru acésta intreprindere, încât au fost in stare se suplinésca pe maestru lor conducendusi consotii precât numai se póte poffi de bine.

Dee Dumnedieu ca acestu tineru coru care e unicul pe aripa Muresiului se spóresca si inainteze cât de mult, si se-si affe cât mai multi imitatori. Ioanu Belesiu parochulu locului, ca celu ce au fost initiatoriulu infitiari de coru, se vedé deplin satisfacutu, ca ostanelele si trudele sale nu au remasu zedarnice, si de aceea in deplina bucurie au petrecutu in mijloculu publicului pana dimineatia. Si lui 'i urez pe acésta cale multiamita, poffindu ca bunulu Dumnezeu selu traésca spre a putea conduce acestu bravu poporu inca multi ani. — Unu ó s p e.

* **O intemplantare misicatóre.** Se impartasiesce din Malag'a, in Spani'a : „O fetitia de siepte ani murise de cárcei si medicii constataserá mórtea ei, dar mama-sa, carea plângea amaru, nu se invoí se-i ingrópe fét'a, sustinéndu, cà e numai in aparentia mórta si ca éra-si 'si va reveni in simtiri. Zadarnice fura tóte vorbele rudeniiloru si ale mediciloru, si asia acesti'a profitara de unu momentu, in care mama slabita si obosita se retrase putin-

telu la odihna. si dusera cadavrulu fetei pe ascunsu in cimiteriu. Tocmai când voiau se bage in pamentu cosciugulu, veni mama fetei in fuga mare, cá nebuna de durere si desperare, strigându neincetatu : „Dati-mi fata, dati-mi inderetu ale mele dureri!“ Trebuira se-i duca inderetu acasa cosciugulu, care fu deschis, ér mam'a se aruncá plangéndu asupr'a corpului fetei. Si lucru minunatu, dupa câte-v'a óre fata incepù a da semne de viétia si 'i-si veni in curéndu in simtiri. Mam'a plina de bucurie 'i-si imbratisia fetiti'a, carei'a 'fi redase a dóu'a óra viétia.

Concursse.

Neaffându-se concurenti in anulu trecut, pentru parochi'a **Hidisielnanu**, protopresviteratul Beinsiului, conform decisului cons. gr. or. Oradanu de dtto 19/31. Decemvre 1888 Nr. 1015 B. se escrie concursu nou pe langa urmátórele beneficii :

a) Cas'a parochiala cu 2 chilio, gradina, nu altcum si uneltele ce suntu de lipsa la casa, poiata, colmitia, etc. cu unu venitu de 80 fl. b) Pamentulu parochialu $\frac{3}{8}$ cu unu venitu de 180 fl. c) Din biru dela 115 case un venitu de 80 fl. d) Dela inmormentari mari si mici 40 fl. e) Dela cununii 20 fl. — Sum'a 400 fl. — afara de acéstea mai suntu si alte venite din masluri, rogatiuni, festanii, estrase si alte accidentii.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie de cl. III-a suntu avisati a-si trimitte recursele adresate comitetului parochialu, Protopresviterulu tractualu Eli'a Mog'a, in Robogani pana la 16/28 Martie, a. c. ér in **18/30. Martie** se va tiené alegerea, — poffiduse recurrentii pana la diu'a alegerei a se presentá la biserica diu locu; spre a-si aretá desteritate in celea rituale.

Datu din siedinti'a comitetului parochialu tienuta la 4/16. Fauru 1890.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea : ELPA MOGA, m. p. protopresviterulu Beinsiului.

—□—

Conform conclusului Venerabilului Consistoriu din 21. Decemvre 1889 Nr. 5589, prin acést'a se escrie concursu pentru postulu de capelanu temporalu, in **Banat-Comlosiu**, sistemisatu pe langa Prea On. Domnu Iulian Bogdanu, cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare.**

Emolumintele suntu : jumetate din intregu beneficiulu parochiei, carea e de clas'a prima.

Dela reflectanti se pretinde ca recursele loru instruite conform legei organice si a Regulamentului pentru parochii, adeca conform §-lui 15. prevediute cu testimoniu teologicu — avendu calculu laudabilu, testimoniu de cualificatiune pentru parochii de clas'a prima, se le substérna pana la terminulu indicatu Multu On. Domnu protopresviteru Paulu Miulescu in B. Comlosiu, si sè se presinte in s. biserica spre a-si aretá desteritatea in oratorie — prin vre-o cuventare, precum si in cantare.

Alegându-lu capelanu va avea se seversiesca tóte functiunile in si afara de biserica, pe langa folosirea unei jumetati din intregu beneficiulu acéstei parochii, ér jumetate o va folosí parochulu concerninte.

B.-Comlosiu, 3. Ianuaru 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : PAULU MIULESCU, m. p. protopresviteru.

—□—